

Etický kódex Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

V zmysle štatútu Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre základným poslaním univerzity je rozvíjať harmonickú osobnosť, vedomosti, múdrosť, dobro a tvorivosť v človeku a prispievať k rozvoju vzdelanosti, vedy, kultúry a zdravia pre celú spoločnosť a tým prispievať k rozvoju vedomostnej spoločnosti. Etický kódex Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre je snahou o vyjadrenie niektorých zásad profesijnej etiky, ktoré zaväzujú osoby spojené s univerzitou.

Čl. I Spoločné zásady

1. Zmyslom tohto etického kódexu je sformulovať (vyjadriť) etické štandardy Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (ďalej len „UKF“ alebo „univerzita“).
2. Jeho účelom je tiež predchádzať protiprávnemu konaniu.
3. Tento etický kódex je záväzný pre všetkých zamestnancov UKF, t. j. pre členov akademickej obce UKF (vysokoškolských učiteľov, výskumných pracovníkov, ostatných zamestnancov s vysokoškolským a stredoškolským vzdelaním a študentov), aj ostatných zamestnancov UKF.
4. Absolventi UKF a absolventi rigorózných skúšok ctia a naplňajú záväzok promočného sľubu. Od absolventov, ako aj od osôb, ktoré svoje akademické tituly a vedecko-pedagogické hodnosti získali na univerzite sa očakáva, nech už budú pôsobiť kdekoľvek, že budú konať podľa princípov vyjadrených v tomto etickom kódexe a prispievať k dobrému menu univerzity.
5. Každý člen akademickej obce i ďalší zamestnanec UKF:
 - a) dodržiava všeobecne záväzné právne predpisy Slovenskej republiky, ako aj vnútorné predpisy a vnútorné akty riadenia UKF,
 - b) nepácha trestnú činnosť,
 - c) ctí morálne princípy a zásady, dodržiava tento kódex a základné pravidlá slušného správania, zachováva ustanovenia zložených akademických sľubov; v týchto medziach uplatňuje svoje akademické práva a využíva akademické slobody,
 - d) rešpektuje ľudské práva a základné slobody, najmä právo na život a zdravie, nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti, slobodu myslenia, svedomia, náboženského vyznania a prejavu, i slobodu vedeckého bádania a umeleckej tvorby; snaží sa predchádzať konaniu, ktoré by tieto práva a slobody porušovalo,
 - e) ctí zásady kolegiality a akademickej spolupráce,
 - f) voči členom akademickej obce i ostatným zamestnancom nekoná neeticky a v rozpore s dobrými mravmi; prípadné kritické podnety podáva vecne podložené,
 - g) pokiaľ sa u členov akademickej obce alebo u ostatných zamestnancov stretne s neetickým konaním, ktoré nemožno tolerovať, vyvodzuje primerané dôsledky a snaží sa vykonať nápravu v rámci dobrých mravov; sústavne sa usiluje o prevenciu takého konania,

- h) ctí slobodu slova a kritického myslenia, samostatného bádania, slobodnú výmenu názorov a informácií; kritiku a alternatívny názor uplatňuje korektne,
- i) nevyužíva akademickú pôdu pre uplatňovanie záujmov politických strán a hnutí,
- j) chráni poslanie univerzity zakotvené v jej štatúte,
- k) nenadraduje svoje súkromné záujmy nad poslanie univerzity,
- l) ctí Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre a svojím konaním sa nedopúšťa ničoho, čo by mohlo poškodiť jej dobré meno; je si vedomý toho, že ju svojím vystupovaním, chovaním a pôsobením reprezentuje navonok,
- m) stará sa o majetok univerzity a používa ho so starostlivosťou riadneho hospodára, predchádza škodám na tomto majetku; tento majetok ani svoje postavenie nezneužíva k súkromným záujmom alebo osobnému prospechu alebo k prospechu tretej osoby,
- n) ako zamestnanec univerzity neprijíma dary ani iné výhody,
- o) stráni sa stretu záujmov a v prípade, že takáto situácia nastane, oznámi ju univerzite,
- p) odmieta diskrimináciu na základe rasy, etnického pôvodu, národnosti, ideológie, náboženského vyznania, svetového názoru, veku, pohlavia, sexuálnej orientácie, špecifickej vzdelávacej potreby, sociálneho pôvodu alebo majetkových pomerov; so všetkými zaobchádza s rešpektom, bez ohľadu na sociokultúrne odlišnosti,
- q) podporuje pozitívny prístup k osobám so špecifickými potrebami a zlepšovanie podmienok pre ich pôsobenie v akademickej komunite,
- r) venuje sa s plným nasadením pedagogickej, vedeckej alebo umeleckej činnosti alebo štúdiu; svoje vedomosti a zručnosti neustále prehľbuje a vhodným, primeraným spôsobom ich zdieľa v rámci akademickej obce a využíva k spoločensky prospešným účelom,
- s) nedopúšťa sa plagiátorstva,
- t) dbá na primeranosť a únosnú mieru svojich pracovných alebo študijných záväzkov na univerzite aj mimo nej; ctí svoju univerzitu i tým, že svojimi ďalšími aktivitami neohrozuje jej činnosť,
- u) ak prijme akademickú funkciu, členstvo v akademickom orgáne alebo vedúcu funkciu, vykonáva ju riadne, zodpovedne, v súlade s dobrými mravmi a koná s vedomím, že s prijatím vyššej zodpovednosti je spojený záväzok dôsledne dodržiavať tento kódex a viesť aj ostatných k jeho rešpektovaniu.

Čl. 2

Zásady v pedagogickej činnosti

1. Vysokoškolský učiteľ a výskumný pracovník:
 - a) sa správa k študentom čestne, spravodlivo, kolegiálne a otvorene; nedopúšťa sa osobného ponižovania, nemorálneho správania alebo nátlaku,
 - b) svojím správaním je študentom príkladom,
 - c) pri hodnotení študijných výsledkov postupuje spravodlivo a transparentne,
 - d) nezneužíva učiteľskú, či inú autoritu a nevyžaduje od študentov činnosti, ktoré sú predmetom jeho vlastných povinností,
 - e) neprivlastňuje si výsledky ich práce.

2. Študent:

- a) sa nedopúšťa plagiátorstva,
- b) pri kontrolách štúdia nepodvádza a nedáva príležitosť k podvádzaniu iným,
- c) prácu iných nevydáva za svoju,
- d) neznevažuje výsledky svojej práce, práce svojho vyučujúceho alebo iných.

Čl. 3

Zásady vedeckej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti

Vysokoškolský učiteľ, výskumný pracovník a študent:

- a) podieľa sa na tímovej spolupráci a odborných diskusiách; komunikuje vecným a otvoreným spôsobom s korektnou argumentáciou, bez ponižovania druhých alebo znevažovania ich činnosti,
- b) neznevažuje vedecké postupy a rešpektuje iný vedecký názor, ako aj pluralitu vedeckých a tvorivých disciplín,
- c) ku kolegom sa chová s primeranou kritickosťou, ktorú uplatňuje aj vo vlastnej vedeckej, umeleckej a inej tvorivej činnosti,
- d) pri svojej vedeckej a tvorivej práci reflektuje najnovší vývoj vo svojom odbore, zodpovedá za primeranosť, presnosť a objektivitu použitých metód a dbá na to, aby nedošlo k ich skresľovaniu,
- e) stará sa o dáta či skúmané materiály, o ich presný popis a štandardné spôsoby ich ochrany a archivácie,
- f) dbá na to, aby postupy a výsledky vedeckej a inej tvorivej činnosti boli preskúmateľné; dodržiava špecifické pravidlá profesionálnej etiky daného odboru,
- g) dodržiava zásady ochrany duševného vlastníctva, a to ako pri vlastnej práci, tak i pri nakladaní s tvorbou druhých, dbá na uvádzanie správnej afiliácie výsledkov vedeckej, umeleckej a inej tvorivej činnosti,
- h) nepublikuje eticky pochybným spôsobom, vrátane využívania eticky pochybných publikačných platforiem; neprivlastňuje si výsledky práce druhých,
- i) ak vedie výskumný tím, dbá na korektnosť a otvorenosť vo vzájomnej komunikácii a vystríha sa autokratického riadenia; zabraňuje tomu, aby požiadavky na výkon a odborná súťaživosť viedli k nepoctivému konaniu,
- j) ak je požiadaný o spracovanie odborných posudkov, alebo o vedecké, umelecké alebo iné expertné stanoviská, podáva ich s plnou zodpovednosťou, nestrannosťou, so snahou o objektivitu a na súčasnej úrovni poznania; nepripúšťa účelové skresľovanie ani ovplyvňovanie svojej osoby vonkajšími záujmami,
- k) pri hodnotení postupuje vecne, používa štandardné kritériá, argumentačné postupy a za hodnotiace závery zodpovedá svojou odbornou čťou,
- l) ak je pri vedeckej, umeleckej alebo inej tvorivej práci nevyhnutné vykonávať činnosti, pri ktorých existuje možné riziko trestnoprávne relevantných následkov alebo ktoré sú inak riskantné, vykonáva ich v súlade so svojím postavením a odbornosťou, s najvyššou obozretnosťou, v súlade s právnymi predpismi, lege artis a dobrými mravmi.

Čl. 4

Etická komisia

1. Posudzovanie podnetov vo veciach dodržiavania etického kódexu patrí do kompetencie etickej komisie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.
2. Podrobnosti o postavení a činnosti etickej komisie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre upravuje štatút etickej komisie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Čl. 5

Záverečné ustanovenia

Tento etický kódex schválil Akademický senát Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre dňa 26. septembra 2016.

prof. RNDr. Ľubomír Zelenický, CSc.
rektor UKF v Nitre

doc. PaedDr. Miroslav Tvrdoň, PhD.
predseda AS UKF v Nitre